

**„Teleki Sámuel” Földrajzverseny, országos szakasz
2019. május 11**

Társadalomföldrajz

Feladatlap

Feladatlap száma	
Elért pontszám	

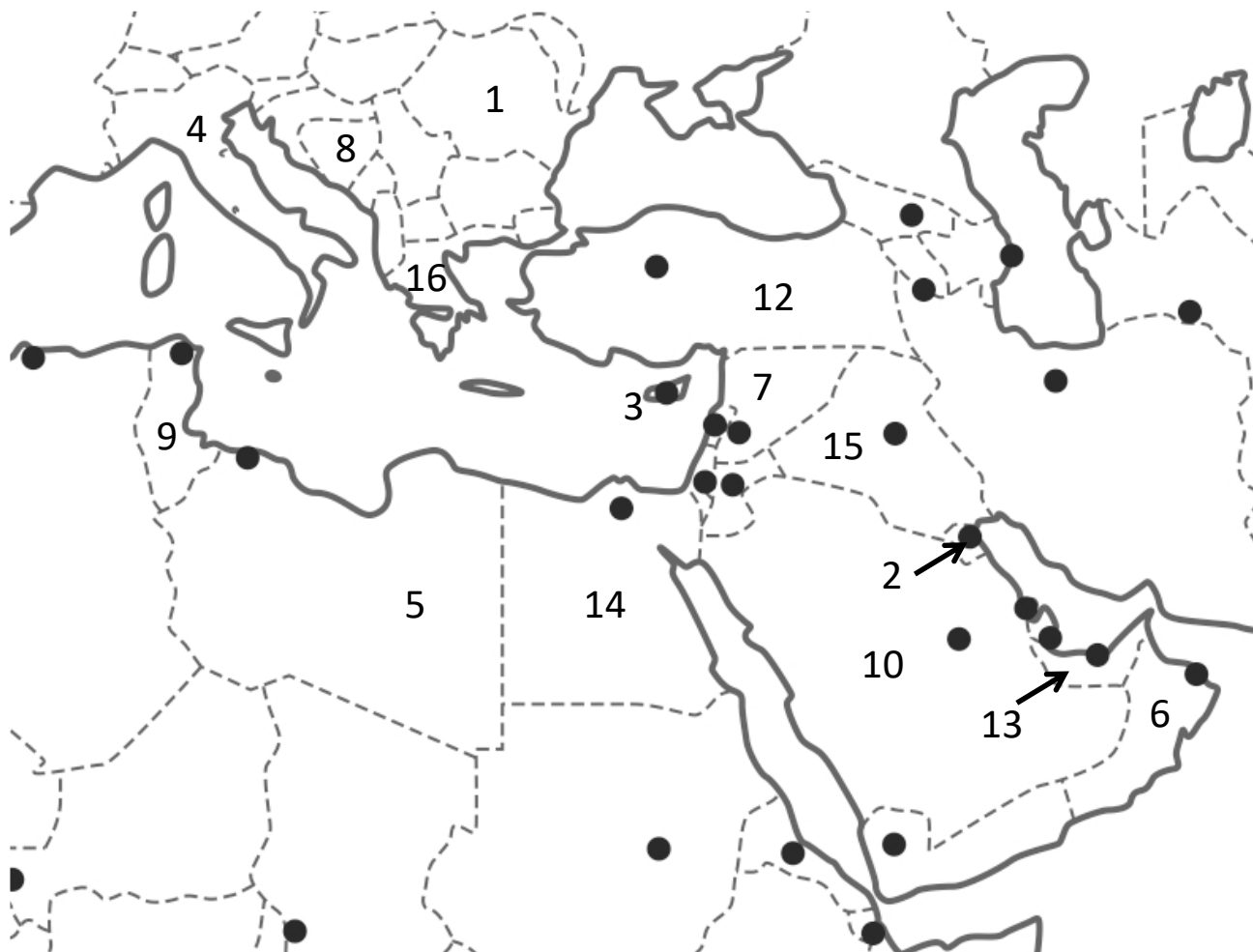
	Név	Aláírás
Javítóbizottság elnöke		
Javítóbizottság alelnöke		

Utasítás

- *Az adatlapot nyomtatott nagybetűkkel töltsd ki!*
- *A feladatok megoldásához számológép nem használható!*
- *Atlaszt, könyvet a versenyre bevinni tilos!*
- *A feladatok megoldásához kék tollat/golyóstollat kell használni!*
- *Az feladatlapon javítani, átírni, radírozni, stb. nem szabad! Az elrontott részt egy vonallal húzd át és tedd zárójelbe!*
- *A feladatok megoldására 3 óra áll rendelkezésre!*
- *Az elérhető maximális pontszám 100, hivatalból 10 pont jár.*
- *Piszkozatként a lapok hátoldalát használhatod.*

I. Tétel. Az alábbi térkép alapján nevezd meg:

15 pont

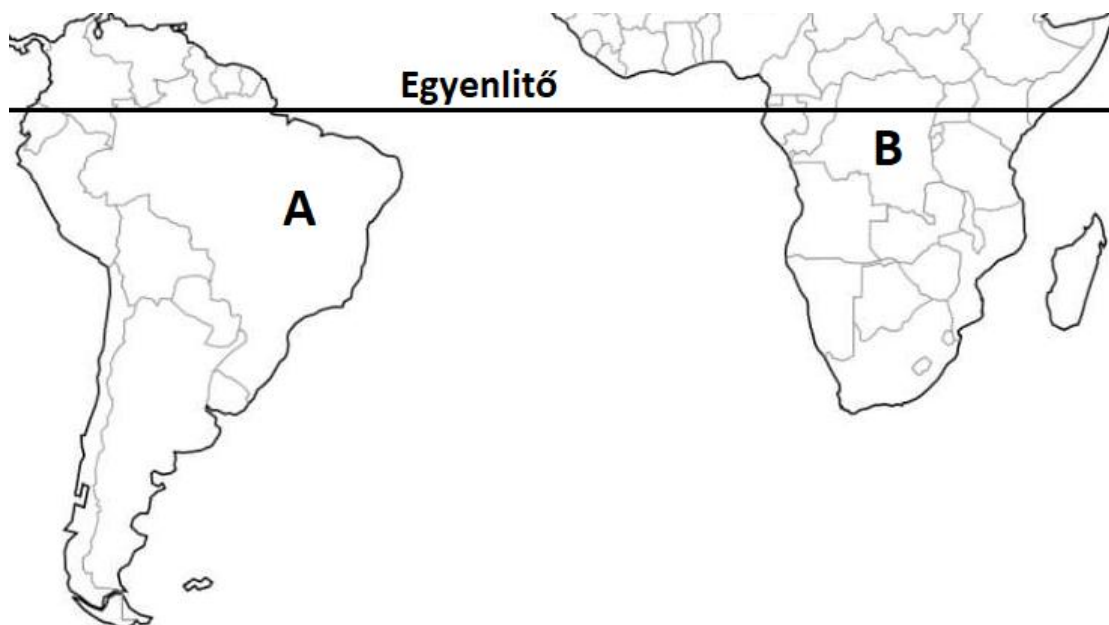
- a) Az 1 és 2 országok közti legrövidebb tengeri út mentén a tengerszorosokat és a mesterséges csatornát:.....
- b) A 3-as ország területén egy függő területet, és az országot amelyhez tartozik:.....
- c) A 4-es ország területén található monarchia enklávét:.....
- d) Az 5,6,7,8 országokat és fővárosaikat:
5.....6.....
7.....8.....
- e) Az 5 és 14 országok között a határ típusát:.....

- f) A megszámozott országok közül azt amelyik Jugoszlávia felbomlásából keletkezett:
.....
- g) A 12 országban levő konfliktus típusát, okát, és a népcsoportokat akik közt zajlik a konfliktus:.....
.....
- h) A 13,14 államok államformáját kormányzási forma szerint:
13.....14.....
- i) A 15-ös állam államformáját belső szervezés szerint:.....
- j) A megszámozott országok közül a legnépesebb országot:
.....
- k) A megszámozott országok közül azt amely az Európai Szén és Acél Közösség alapító tagállama volt:.....
- l) A megszámozott országok közül amelyiknek a legnagyobb a bauxit termelése:
.....
- m) A megszámozott országok közül amelyiknek a legnagyobb a földgáz készlete:
.....

T. 15 pont

II. Tétel. Az alábbi térkép alapján old meg a feladatokat!

20 pont

A. Az 1-es táblázatban össze vannak keverve az értékek, írd át a 2-es táblázatban az A és B országokra vonatkozóan:

7 pont

Népesség (ezer fő)	208.500	86.700
Terület(1000 Km ²)	2.345	8.547
Natalitási ráta	42‰	14‰
Mortalitási ráta	5‰	14‰
Csecsemőhalandóság	95‰	27‰
Népesség növekedési üteme	4,2%	1,6%

1.táblázat

	A	B
Ország neve		
Népesség (ezer fő)		
Terület(1000 Km ²)		
Natalitási ráta		
Mortalitási ráta		
Csecsemőhalandóság		
Népesség növekedési üteme		

2.táblázat

7 pont

B. A táblázat adatainak a felhasználásával számítsd ki az A és B országokkal kapcsolatosan:

3pont

1. Az országok népsűrűségét:

A.....

B.....

2. A természetes mérleg értékét ‰-ben (ezrelék):

A.....

B.....

3. A természetes mérleg értékét főben:

A.....

B.....

3 pont

C. Az alábbi kijelentések mellé írd a megfelelő betűt az a,b,c,d közül:

5 pont

a - ha az A országra igaz

b - ha a B országra igaz

c –ha mindkét országra igaz

d - ha egyik országra sem igaz

1. Hivatalos nyelve az újlatin nyelvcsaládhoz tartozik.

2.A világ legnagyobb katolikus lélekszámú állama.

3.Uralkodó vallása a kereszténység.

4.Őslakósa a pigmeusok.

5.A legnagyobb népcsoport a bantu.

6.Demográfiai típusa modern.

7. Franciaország után itt beszélnek a világon legtöbbben franciául.

8.A falusi népesség dominál.

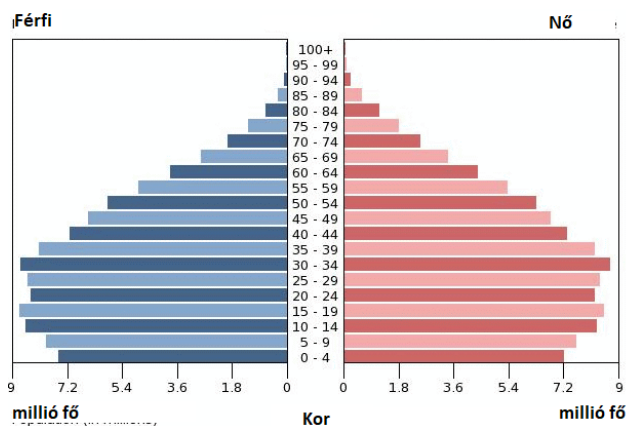
9. Őserdei élettér található a területén.

10.Őslakósa az indián népesség.

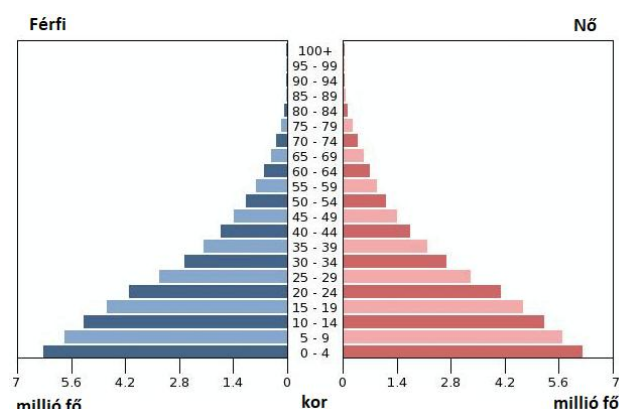
5 pont

D. A korpiramisok alapján válaszolj az alábbi kérdésekre:

5 pont

1.ábra

2.ábra

1. Társítsd a korpiramisokat az A és B országokkal:

1.ábra.....ország

2.ábra.....ország

2.Határozd meg a legnépesebb korcsoport lélekszámát és korát az :

1.ábrán.....fő.....évesek

2.ábrán.....fő.....évesek

3..Hogyan változott a 0-14 éves népesség, valamint írd le a változás egy okát:

1.ábrán.....oka.....

2.ábrán.....oka.....

5 pont	
--------	--

T2. 20 pont	
-------------	--

III. Tétel.

22 pont

A. Az alábbi térképen az A, B, C várostömörülési formákat jelölnek, ennek alapján válaszolj a kérdésekre!

10,5 pont

1. Határozd meg a várostömörülés típusát:

A.....B.....
C.....

2. Az országot amelyben található:

A.....B.....
C.....

3. A tenger/óceán nevét amely mentén húzódik:

A.....B.....
C.....

4. 3 városát mindegyik várostömörülésnek:

A.....B.....
C.....

5. Az éghajlatát:

A.....B.....
C.....

10,5 pont

B. Az alábbi képek egy város funkcionális övezeteit jelölik, ennek alapján válaszolj a kérdésekre! **5pont**

a

b

c

d

e

1. Nevezd meg az a,b,c,d,e funkcionális övezeteket:

a.....b.....

c.....d.....

e.....

2. Társítsd az alábbi kijelentések mellé a megfelelő funkcionális övezet betűjét:

☐

1. Lakóházak, szabadidős tevékenységek helyszíne.

☐

2. Többnyire közigazgatási, művelődési, kulturális, pénzügyi, oktatási funkciója van.

☐

3. Fontosabb szállítási csomópontokat foglal magába.

☐

4. Ezek lehetnek „technopol” övezetek is.

☐

5. Nagy területű bevásárlóközpontok, bemutató üzletek (showroom) tömörülnek.

5 pont

C. Adottak a következő ókori városok: Mohenjo Daro, Jeriko, Ur, Catal Hüyük, Memphis.

6,5pont

1. Töltsd ki a táblázatot a fenti városnevek és az alábbi térképek segítségével.

	1	2	3	4	5
Város neve					
Ország					

2. Írj három, ókori városokban megtalálható építészeti elemet:

1.....2.....

3.....

6,5 pont

T3. 22 pont

IV.Tétel

17 pont

- A. Adottak az a) alpontban a táblázatban szereplő erőforrások legnagyobb termelői, valamint a b) alpontban ezen erőforrások felhasználási területei. Töltsd ki a táblázatot a rendeltetésnek megfelelően:**

4 pont

- a) Ausztrália, Kína, Chile, Mexikó
b) Óraelemek, ékszer, csövek, nyílászárók

Erőforrás	Ország (Legnagyobb termelő)	Felhasználás
Réz	1.	5.
Ezüst	2.	6.
Bauxit	3.	7.
Arany	4.	8.

4 pont

- B. A feladatban két mennyiség nagyságrendi viszonyát kell eldöntened. A kijelentések a 2018-as évre érvényesek. Írd a négyszögbe a helyes reláció betűjét! A választási lehetőségek:**

5 pont

A: ha „a” > „b”

B: ha „a” < „b”

C: ha „a” = „b”

1. a) AEÁ egy főre jutó háztartási vízfogyasztása
b) Japán egy főre jutó háztartási vízfogyasztása

2. a) Szaud Arábia kőolaj kitermelése
b) Oroszország kőolaj kitermelése

3. a) Oroszország földgáz tartaléka
b) Magyarország földgáz tartaléka

4. a) Kína éves szén termelése
b) Lengyelország éves szén termelése

5. a) Namíbia egy főre jutó áram fogyasztása
b) Finnország egy főre jutó áram fogyasztása

6. a) Szlovákiában gyártott autók száma
b) Olaszországban gyártott autók száma
7. a) Boeing gyártotta repülők száma
b) Airbus gyártotta repülők száma
8. a) Franciaország turizmusból származó jövedelme
b) Paraguay turizmusból származó jövedelme
9. a) Pakisztán egy főre jutó GDP-je
b) Svájc egy főre jutó GDP-je
10. a) Az északi félteke össz GDP termelése
b) A déli félteke össz GDP termelése

5 pont

C. Adott az alábbi táblázat:

3 pont

	<i>Vízi</i> %	<i>Nukleáris</i> %	<i>Fosszilis</i> %	<i>Nem vízi</i> <i>megújuló</i> %	<i>Össz energia</i> <i>termelés</i> Miliárd KWh	<i>Népesség</i> Millió fő
Kanada	59	17	20		623	37
Franciaország	7	77	10		553	67

1. Számítsd ki a nem vízi megújuló energia részesedését:
Kanada.....Franciaország.....
2. Az egy főre jutó energia termelést:
Kanada.....Franciaország.....
3. Ábrázold kör diagramban a két ország energia termelésének szerkezetét:

3 pont

D. Az alábbi kijelentések az Európai Unióval kapcsolatosak. Döntsd el, hogy a kijelentések igazak vagy hamisak. Amennyiben igaznak találod írd elé az „I” betűt, ellenkező esetben írd a „H” betűt a kijelentések elé!

5 pont

1.Az EU jelenleg 28 tagállamból áll.
2.Minden tagállam a Shengeni egyezmény tagja.
3.2015.július 1-én csatlakozott az utolsó tagország, Horvátország.
4.Minden tagország fizetőeszköze az euro.
5.Az EU legnépesebb országa Németország.
6.Budapesten van az Európai Innovációs és Technológiai Intézet.
7.Legnagyobb az egy főre jutó GDP értéke Luxemburgban.
8.Energiaszükségletét teljes egészében saját erőforrásokból fedezi.
9.Egyik legnagyobb népesség kibocsájtó régió a világon.
10.Az EU himnusza az Örömhimnusz.

5 pont	
---------------	--

T4. 17pont	
-------------------	--

V. Az alábbi kérdések az elmélyített tananyaggal, Arad és Temes megye kulturális örökségével, kapcsolatosak.

16 pont.

A. Tanulmányozd a képeket és válaszolj a kérdésekre!

6 pont

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Azonosítsd a fenti képeken látható Arad és Temes megyei műemlékeket és a településeket ahol azok épültek, és ennek alapján töltsd ki az alábbi táblázatot! 6 pont

kép száma	műemlék neve	település neve
1		
2		
3		
4		
5		
6		

6 pont

B. Írd a megfelelő település nevét a kijelentések után:

2 pont

- Itt tette le a fegyvert 1849 augusztus 13-án Görgei Artúr magyar honvédserege I. Miklós orosz cár serege előtt
- A magyar Mária Kegyhelyek egyik települése.....
- Ennek a településnek a határában talált 1799-ben egy szerb szőlősgazda 23 aranyedényből álló kincset, ma a bécsi Szépművészeti Múzeumban őrzik.....
- A Bánság legnagyobb városa a Béga-csatorna mentén fekszik.....

2 pont

C. Ismerd fel az alábbi jellemzések alapján a híres Arad és Temes megyei személyiségeket és írd a nevüket a jellemzések után! 8 pont.

- Magyar zeneszerző, zongoraművész, népzene kutató, a közép-európai népzene nagy gyűjtője, a Zeneakadémia tanára; a 20. század egyik legjelentősebb zeneszerzője.

.....

2. Örmény eredetű, temesvári születésű, honvéd altábornagy, az aradi vértanúk egyike, az ő nevéhez fűződik az első jelentős délvidéki győzelem, a perlaszi szerb tábor bevétele szeptember 2-án.
.....
3. Temesvári születésű, honvédtábornok, helyettes hadügyminiszter, számos hadművelet kidolgozója az 1848-1849-es szabadságharc idején.
.....
4. Temesvári születésű magyar építész, író, grafikus, könyvtervező, szerkesztő, könyvkiadó, tanár, politikus, alapító tagja az erdélyi Szépmíves Céh könyvkiadó vállalatnak, a helikoni közösségnek, sztánai otthona a „Varjúvár”.
.....
5. Pankotán született, drámaíró, műfordító, a Kisfaludy Társaság másodtitkára, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a temesvári Állami Színház a nevét viseli.
.....
6. Aradi születésű, minden idők egyik legismertebb és egyik legkedveltebb magyar színész, az első magyar férfi filmsztár.
7. Aradi születésű, budapesti és erdélyi magyar író, szerkesztő, kritikus, műfordító. A *Fekete kolostor* című regényével vonult be a két világháború közti klasszikus magyar és világirodalomba.....
8. Aradi születésű költő, műfordító, a Nyugat munkatársa

8 pont	
--------	--

T5. 16 pont	
-------------	--

„Teleki Sámuel” Földrajzverseny, országos szakasz
2019. május 11
Társadalomföldrajz

Javítókulcs

I.Tétel 15pont

Minden helyes válasz 0,5p

- a) Boszporusz -0,5 p, Dardanellák-0,5 p, Bab-el-Mandeb-0,5 p, Hormuzi-0,5 p, Szuezi-0,5 p: 2,5pont
- b) Akrotiri vagy Dekélia-0,5 p, Egyesült Királyság-0,5 p: 1pont
- c) Vatikán-0,5 p
- d) 5.Libia-0,5 p, Tripoli-0,5 p 6.Omán-0,5 p, Maszkat-0,5 p, 7.Sziria-0,5 p, Damaszkusz-0,5 p
8.Bosznia-H-0,5 p, Szarajevo-0,5 p:4 pont
- e) Mesterséges/egyezményes-0,5 p, csillagászati/ vagy hosszúsági kör mentén-0,5 p:1 pont
- f) Bosznia-H-0,5 p
- g) Belső-0,5 p, etnikai-0,5 p, török-0,5 p -kurd-0,5 p:2 pont
- h) 13.Abszolút monarchia-0,5 p 14.Köztársaság-0,5 p
- i) 15.Szövetségi köztársaság-0,5 p
- j) Egyiptom-0,5 p
- k) Olaszország-0,5 p
- l) Görögország-0,5 p
- m) Szaúd Arábia-0,5 p

II.Tétel 20 pont

A. 7pont

Minden helyes válasz 0,5p

	A	B
Ország neve	Brazília-0,5 p,	Kongói DK-0,5 p,
Népesség (ezer fő)	208.500-0,5 p,	86.700-0,5 p,
Terület(1000 Km²)	8.547-0,5 p,	2.345-0,5 p,
Natalitási ráta	14‰-0,5 p,	42‰-0,5 p,
Mortalitási ráta	5‰-0,5 p,	14‰-0,5 p,
Csecsemőhalandóság	27‰-0,5 p,	95‰-0,5 p,
Népesség növekedési üteme	1,6‰-0,5 p,	4,2‰-0,5 p,

B. 3pont

Minden helyes válasz 0,5p

- 1.A:24,39 fő/km² -0,5 p B: 36,97 fő/km²-0,5 p
- 2.A: 9‰, -0,5 p B: 28‰.-0,5 p
- 3.A:1.876.500fő-0,5 p B: 2427600 fő-0,5 p

C. 5 pont

Minden helyes válasz 0,5p

1. -c -0,5 p	2-a . -0,5 p	3-c-0,5 p	4.-b-0,5 p	5.-b-0,5 p
6-d-0,5 p	7.-b-0,5 p	8-b. -0,5 p	9. -c. -0,5 p	10-a-0,5p

D.

E. 5 pont

Minden helyes válasz 0,5p

1. 1.ábra-A-0,5 p 2.ábra-B-0,5 p
2. 1.ábrán 16-17,5 millió fő-0,5 p , 30-34 évesek-0,5 p
2.ábrán 12-12,5 millió fő-0,5 p , 0-4 évesek-0,5 p
3. 1.ábrán: csökkent-0,5 p , oka: csökkenő natalitás-0,5 p
2.ábrán: nő-0,5 p , oka: növekvő natalitás-0,5 p

III. Tétel 22 pont

A.10,5 pont

Minden helyes válasz 0,5p

1. A: megalopolisz-0,5 p, B: konurbáció, megalopolisz-0,5p, C: konurbáció-0,5p
2. A: Japán-0,5p, B: Kína-0,5p, C: India-0,5p
3. A: Csendes Óceán-0,5p, B: Kelet Kínai Tenger-0,5p, C: Arab tenger-0,5p
4. A: Tokyo, Yokohama, Kawasaki, Nagoya, Kyoto, Osaka, Kobe-1,5p, B: Samghaj, Hangzhou, Wenzhou-1,5p, C: Mumbai, Surat, Vadodara, Kalyan-1,5p
5. A: mérsékelt (szubtrópusi) monszun (nedves)-0,5p, B: mérsékelt (szubtrópusi) monszun (nedves)-0,5p, C: trópusi monszun-0,5p.

a. 5 pont

1. a: központ-0,5p, b: ipari-0,5p, c: lakóövezet (kertváros)-0,5p. d: kereskedelmi-0,5p, e: szállítási-0,5p.
2. 1-c, 2-a, 3-e, 4-b, 5-d minden helyes válasz 0,5p.

b. 6,5pont

1. Minden helyes válasz 0,5 p, összesen 5 pont

	1	2	3	4	5
Város neve	Jeriko	Catal Hüyük	Ur	Mohenjo Daro	Memphis
Ország	Palesztina	Törökország	Irak	Pakisztán	Egyiptom

2. Amfiteátrum-0,5p, agora-0,5p, panteon-0,5p

IV.Tétel 17 pont

A. 4 pont

Minden helyes válasz 0,5p

Erőforrás	Ország (Legnagyobb termelő)	Felhasználás
Réz	1. Chile-0,5p	5.csövek-0,5p
Ezüst	2. Mexikó-0,5p	6.óraelemek-0,5p
Bauxit	3.Ausztrália-0,5p	7.nyílászárók-0,5p
Arany	4.Kína-0,5p	8.ékszer-0,5p

B. 5 pont

Minden helyes válasz 0,5p

1-C, 2-C, 3-A, 4-A, 5-B, 6-C, 7-C, 8-A, 9-B, 10-A. Minden helyes válasz 0,5p összesen 5 pont

C. 3 pont

Minden helyes válasz 0,5p

1. Kanada: 4%-0,5p, Franciaország:6%-0,5p
2. Kanada:16.837,83 KWh/fő-0,5p, Franciaország: 8.253,73 KWh/fő-0,5p
3. 0,5p/diagramm

D. 5 pont

Minden helyes válasz 0,5p összesen 5 pont

1-I, 2-H, 3-H, 4-H, 5-I, 6-I, 7-I, 8-H, 9-H, 10-I

V.16 pont

A. 6 pont

Minden helyes válasz 0,5 pont,

kép száma	műemlék neve	település neve
1	Szabadság-szobor-0,5 p	Arad-0,5 p
2	Vár-0,5 p	Borosjenő-0,5 p
3	Vértanúk emlékoszlop-0,5 p	Arad-0,5 p
4	Szt Miklós torony-0,5 p	Lugos-0,5 p
5	Szentháromság oszlopa, Pestisoszlop-0,5 p	Temesvár-0,5 p
6	Temesvári székesegyház, Szent György-székesegyház vagy Dóm, Dómtemplom-0,5 p	Temesvár-0,5 p

B. 2 pont.

Minden helyes válasz -0,5 p pont,

1. Világos-0,5 p 2. Máriaradna -0,5 p 3. Nagyszentmiklós -0,5 p 4. Temesvár-0,5 p

C. 8 pont

Minden helyes válasz 1 pont,

1. Bartok Béla 2. Kiss Ernő 3. Klapka György 4. Kós Károly
5. Csiky Gergely. 6. Jávor Pál 7. Kunc Aladár 8. . Tóth Árpád

$$A+B+C=6+2+8=16 \text{ pont}$$

**„Teleki Sámuel” Földrajzverseny, országos szakasz
2019. május 11**

Általános természetföldrajz

Feladatlap

Feladatlap száma	
Elért pontszám	

	Név	Aláírás
Javítóbizottság elnöke		
Javítóbizottság alelnöke		

Utasítás

- *Az adatlapot nyomtatott nagy betűkkel töltsdki!*
- *A feladatok megoldásához számológép nem használható!*
- *Atlaszt, könyvet a versenyre bevinni tilos!*
- *A feladatok megoldásához kékt ollat/golyóstollat kell használni!*
- *A feladatlaponj avítani, átírni, radirozni, stb. Nem szabad! Az elrontott részt egy vonallal húzd át és tedd zárójelbe!*
- *A feladatok megoldására 3 óra áll rendelkezésre!*
- *Az elérhető maximális pontszám 100, hivatalból 10 pont jár.*
- *Piszkozatként a lapok hátoldalát használhatod.*

I. Rendeld egymás mellé az ok-okozati összefüggéseket! Írd a következmények után az okok betűjelét! Egy betű több helyre is beírható.

- A – A Föld Nap körüli keringésének időtartama
- B – a Föld tengely körüli forgása
- C – a tengely körüli forgás időtartama
- D – a Nap körüli keringés, a földtengely ferdesége, a tengelyferdeség állandósága
- E – a Föld tengely körüli forgásának iránya

1. A nappalok és éjszakák váltakozása
2. A nappalok és az éjszakák hossza
3. Az év hossza
4. Az évszakok kialakulása
5. Az északi és déli félteke ellentétes évszakai
6. A Nap látszólagos napi járása az égbolton
7. A Nap látszólagos évi járása az égbolton
8. A mozgó testek kitérése az északi félgömbön jobbra, a déli félgömbön balra

8 pont	
--------	--

II. Nevezd meg az alábbi megállapítások alapján a szélességi köröket! Minek az időpontjai a megadott dátumok?

1. December 22.-én délben merőlegesen érik a napsugarak
Ez az északi féltekén a
2. Szeptember 23.-án itt delelnek merőlegesen a napsugarak
Ez a déli féltekén a
3. Június 22.-én délben merőlegesen érik a napsugarak
Ez az északi féltekén a
4. Március 21.-én délben ide érkeznek merőlegesen a napsugarak
Ez a déli féltekén a

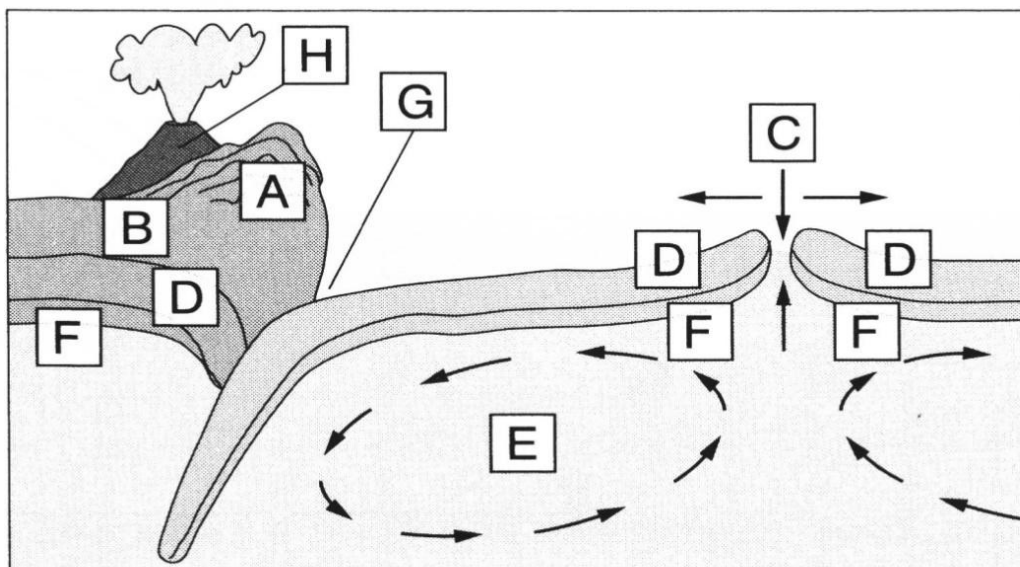
8 pont	
--------	--

III. Hány fokos szögben érik a delelő nap sugarai a földfelszínt az Északi sarkkörnél a következő időpontokban?

1. december 22.-én
2. szeptember 23.-án
3. június 22.-én
4. március 21.-én

4 pont	
--------	--

IV. Írd az állítások után az ábra megfelelő betűjelét! Egy állítás mellé több betű is rendelhető, egy betű több állításhoz is tartozhat. Ha az ábra egyik elemére sem igaz az állítás, jelöld X-szel.

1. Ez lehet például az Andok is:
2. Gránitos kéreg:
3. Ilyen például a Japán-árok:
4. Andezit-riolitos vulkán:
5. Hasadék völgy:
6. Alábukó kőzetlemez:
7. Vastagsága csupán 7-11 km:
8. Ez lehet például a Fülöp-szigetek is:
9. Bazaltos vulkanizmus:
10. A földköpeny lágy, képlékeny része:
11. E képződmény mentén található Izland:
12. Óceáni hátság:
13. Ez lehet például a Mt. St. Helens is:
14. Főként üledékes kőzetekből felépülő gyűrthegeység:
15. Bazaltos (-gabbrós) kéreg:
16. Ezekből a rétegekből épül fel például a Nazca-lemez:
17. Az Eurázsiai-hegységrendszer része lehet:
18. Jellegzetes képződménye a kerekded párnaláva:
19. Szilikátokban gazdag, fémekben szegény kéregrész:
20. A kőzetlemezek itt távolodnak egymástól:
21. A Pacifikus-hegységrendszer része lehet:
22. Óceáni kéreglemez:
23. Szárazföldi kéreglemez:
24. Mélytengeri árok:

24 pont	
---------	--

V. Hasonlítsd össze az a. és a b. pontok mennyiségeit! Írd a szaggatott vonalra a megfelelő válasz betűjelét az alábbiak alapján!

A - ha $a > b$, **B** -ha $a < b$, **C** – ha $a = b$, vagy megközelítőleg azonos

1. a) a kristályok nagysága a mélységi magmas kőzetekben
b) a kristályok nagysága a vulkáni kiömlési kőzetekben
2. a) a földkéreg szilíciumtartalma
b) a földkéreg magnéziumtartalma
3. a) a Csendes-óceán medencéjének kora
b) a Vörös-tenger medencéjének kora
4. a) a Francia-középhegység (Massif Central) kora
b) a Tien-San-hegység kora
5. a) a földtörténeti óidő időtartama
b) a földtörténeti újidő időtartama
6. a) a bázikus láva folyási sebessége
b) a savanyú láva folyási sebessége

6 pont	
--------	--

VI. Figyeld meg a képeket a feladat végén és oldd meg a feladatokat!

1. Az **A** képen látható felszíni forma neve
2. Ilyen kőzettípuson alakulnak ki az **A** képen látható formák:
3. A **B** képen látható felszíni forma neve
4. Ilyen kőzettípuson alakul ki az **B** képen látható forma:
5. Ez a felszínalakító folyamat hozta létre az **E** képen látható formát:
6. Ilyen felszíni forma látható a **C** képen:
7. Ilyen felszíni forma látható a **D** képen:
8. Ilyen kőzettípuson alakul ki az **D** képen látható forma:
9. A **D** képen látható formákat kialakító folyamat:
10. Ilyen kőzettípuson alakul ki az **E** képen látható forma:

A.

B.

C.

D.

E.

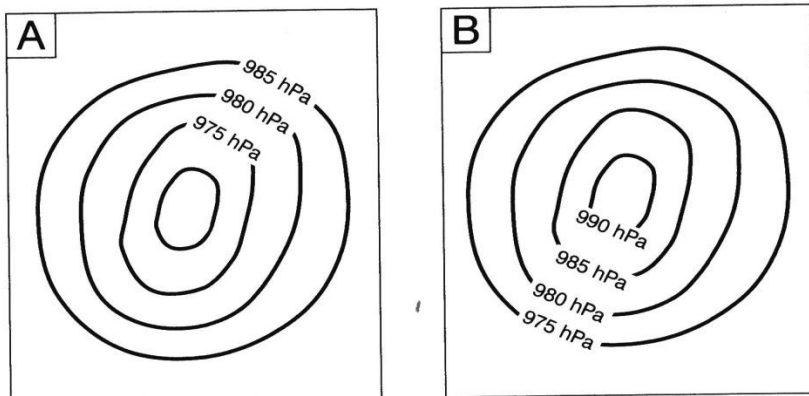
10 pont

VII. Nevezd meg a jellemzők alapján a fogalmakat!

1. Az egyenlő hőmérsékletű pontokat összekötő vonal:
2. A levegőoszlopnak a vízszintes felszín 1 cm²-ére gyakorolt nyomóereje:
3. Az azonos légnyomású helyeket összekötő, önmagába visszatérő görbe vonal:
4. A Nap sugárzó energiájából a Föld távolságában levő egységnyi területre egységnyi idő alatt jutó energia. Értéke 1,368kW/m²:
5. Az egyenlő csapadékmennyiségű pontokat összekötő görbe vonal:
6. Fordított légállapot. Az az eset, amikor a levegő hőmérséklete a magassággal nem csökken, hanem emelkedik:

6 pont

VIII. Nevezd meg a rajzon látható két légnyomásképződményt!

A

B

Jelöld középpontjukban a légnyomást betűjelükkel!

8 pont	
---------------	--

IX. a) Nevezd meg az alábbi tájak éghajlatát

1. Lengyel-alföld
2. Préri
3. Csád-medence
4. Hindusztáni-alföld

b) Nevezd meg az alábbi tájak növényzetét

5. Finn tóhátság
6. Belső-Ázsia medencéi
7. Kelet-Afrika
8. Florida-félsziget

16 pont	
----------------	--

**„Teleki Sámuel” Földrajzverseny, országos szakasz
2019. május 11
Általános természetföldrajz**

Javítókulcs

I. 1-B, 2-D, 3-A, 4-D, 5-D, 6-B, 7-D, 8-E

8×1p = 8 p

II.

1. Baktérítő, téli napforduló

2. Egyenlítő, tavaszi napéjegyenlőség

3. Ráktérítő, nyári napforduló

4. Egyenlítő, őszi napéjegyenlőség

8×1p = 8 p

III.

1. 0° 2. 23,5° 3. 47° 4. 23.5°

4×1p = 4 p

IV.

1-A	6-D,F	11-C	16-D,F	21-A
2-B	7-D,F	12-C	17-X	22-D,F
3-X	8-X	13-H	18-C	23-F,D,B
4-H	9-C	14-X	19-B	24-G
5-C	10-E	15-D	20-C	

24×1p = 24 p

V.

1 – A, 2 – A, 3 – A, 4 – C, 5.- A, 6 – A

6×1p = 6 p

VI.

1 – kőgomba, 2 . konglomerátum, 3 – szurdokvölgy, 4 – mészkő, 5 – oldódás,
6 – kráter, 7 – kőoszlopok, 8 – bazalt, 9 – lassú kihűlés, 10 – mészkő

10×1p = 10 p

VII.

1. izoterma, 2. légnyomás, 3. izobár, 4. napállandó

5. izohiéta, 6. hőmérsékleti inverzió/ fordított légrétegzés

6×1p = 6 p

VIII.

ciklon, anticiklon, A/D, M

4×2p = 8 p

IX.

- a) 1. mérsékelt óceáni
2. mérsékelt szárazföldi
3. száraz trópusi
4. trópusi monszun

- b) 5. tajga
6. sivatag
7. szavanna
8. babérlombú erdő

8×2p = 16 p

Összesen: 90 pont

Hivatalból: +10 pont

100 pont